

Posudek školitele na magisterskou práci Jana Pulce: Geografická analýza pivovarnického průmyslu v Česku

Rozsah práce: Práce má 86 stran textu včetně seznamu literatury a 12 stran příloh.

Cílem magisterské práce Jana Pulce je analýza rozvoje pivovarnického průmyslu v Česku z geografického hlediska a s využitím analytických přístupů globálních výrobních sítí (GPN) a globálních hodnotových řetězců (GVC). Práce se zaměřuje na vývoj v posledních 25 letech, které byly v Česku významně ovlivněné ekonomickou transformací a vstupem zahraničního kapitálu do pivovarnického průmyslu. Na celosvětové úrovni procházel pivovarnický průmysl také důležitými změnami, především rostoucí koncentrací vlastnictví a ovládnutím světového trhu s pivem velkými nadnárodními společnostmi, které významně zasáhly i do jeho rozvoje v Česku. Jedná se tedy o zajímavé a inovativní téma, protože, pokud vím, tak geografickou analýzu pivovarnictví s využitím perspektiv GPN a GVC v Česku zatím nikdo neprovedl.

Cíle práce jsou jasně stanoveny na straně 13:

1. Jaké jsou základní znaky geografické struktury pivovarnického průmyslu v Česku?
2. Jsou české pivovarnické firmy zapojeny do GPN a do jaké míry?
3. Jaké jsou dopady zahraničních investic v českém pivovarnickém průmyslu?

V obecné části (nazvané teoretická část) Jan Pulec představil a vysvětlil základní myšlenky analytického přístupu GPN a jeho aplikaci na pivovarnický průmysl s využitím nejnovější literatury. Pivovarnictví, jako součást potravinářského průmyslu, zařadil do nákupem řízených GPN, ale správně poznamenává, že pivovarnictví nelze zcela jednoznačně zařadit do žádného z ideálních typů GPN. Následuje zhodnocení hlavních trendů ve světovém a evropském pivovarnictví, z nichž autor vypichuje pokračující konsolidaci a koncentraci výroby piva do stále menšího počtu firem v posledních několika letech. Ta se projevuje zrychlující internacionalizací výroby piva formou akvizic domácích pivovarů velkými nadnárodními společnostmi (NNS), případně formou strategických aliancí, a rychlou expanzí na zahraniční trhy, což autor dokládá daty z různých zdrojů. Následuje krátký rozbor dopadů zahraničních investic v českém průmyslu a jejich příliv do českého pivovarnictví. V obecné části autor potvrdil, že má solidní přehled jak v teoretické literatuře, tak v základních trendech týkajících se světového a evropského pivovarnického průmyslu a jejich potenciálních dopadů na český pivovarnický průmysl.

V metodické části (kapitola 3) Jan Pulec podrobně popisuje postupy při sběru, zpracování a vyhodnocení dat. ČSÚ bohužel odmítl poskytnout jakákoliv samostatná data o pivovarnickém průmyslu (NACE 11.05) a autor byl proto nucen použít kombinaci metod pro shromáždění základních dat nutných pro analýzu. Vytvořil databázi 237 pivovarů na území Česka a sebral o nich dostupná data z různých databází, částečně i formou dotazníkového šetření, telefonicky a vyhledáním dostupných informací na internetu. K standardním metodám jako je index lokalizace, autor rozvinul vlastní metodu hodnocení zapojení českých pivovarů do GPN, podle níž velké české pivovary klasifikoval do čtyř základních skupin.

V analytické části (kapitla 4) se Jan Pulec soustředil na analýzu nejdůležitějších procesů, které významně ovlivnily změny v českém pivovarnictví a jeho geografické struktuře po roce 1990: ekonomickou

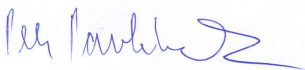
transformaci, rozpad Československa, vstup zahraničního kapitálu a rozvoj minipivovarů. Podrobněji jsou analyzovány dopady vstupu zahraničního kapitálu. Výsledkem těchto změn byla rostoucí koncentrace vlastnictví především u průmyslových pivovarů. Zároveň si autor všímá významných dekoncentračních tendencí spojených s rozvojem minipivovarů v posledních několika letech. V této části se autor také pokusil o vlastní klasifikaci velkých pivovarů podle způsobu a míry jejich zapojení do GPN na základě jejich odběratelsko-dodavatelských vztahů.

V krátkém závěru Jan Pulec shrnuje základní výsledky své diplomové práce.

Formálně a jazykově je magisterská práce zpracovaná velice kvalitně. Text je logicky členěný do kapitol a podkapitol. Práce je napsána kvalitní češtinou a nenašel jsem v ní žádné gramatické chyby, překlepy či jiné zásadní nedostatky. Tabulky jsou přehledné. Mapy a grafy jsou kvalitně zpracované. Citační etika je na vysoké úrovni – autor řádně cituje zdroje informací v textu a v seznamu použité literatury.

Jan Pulec pracoval samostatně v průběhu celé magisterské práce a nepochybně udělal velký kus práce. Dobře reagoval na připomínky a podněty školitele, které vždy do své práce zapracoval. Dokázal se dobře vyrovnat se špatnou dostupností či nedostupností některých základních dat a najít alternativní zdroje a řešení. Přesvědčivě dokázal, že je schopen samostatného odborného myšlení a samostatné výzkumné práce na odborné úrovni, která obnáší sběr, zpracování a syntézu velkého množství rozmanitých teoretických a empirických informací v českém i anglickém jazyce, využití základních geografických metod pro zpracování empirických dat, interpretace jejich výsledků a dosažení smysluplných závěrů. Domnívám se proto, že předložená magisterská práce jasně splňuje požadovaná kritéria a považuji za úspěšnou. Bez nejmenších pochybností proto doporučuji magisterskou práci Jana Pulce k obhajobě. Navrhuji hodnocení výborně.

19. 5. 2014

Prof. RNDr. Petr Pavlínek, Ph.D.